Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen, Bankenheten

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: johanna.ring@regeringskansliet.se
och camilla.landberg@regeringskansliet.se

Stockholm 29 oktober 2026

Remiss: Promemorian EU:s penningtvättspaket, Fi2026/01654

FAR har beretts tillfälle att yttra sig över promemorian EU:s penningtvättspaket Fi2026/01654 och har särskilt ombetts att yttra sig över avsnitten 5–9, 11 och 12.8. FAR begränsar sitt yttrande till dessa avsnitt. FAR får med anledning av detta anföra följande.

FAR är branschorganisationen för revisorer, redovisningskonsulter, lönekonsulter och skatterådgivare. Medlemmarna och deras företag är ansvariga enheter enligt artikel 3.3 a i penningtvättsförordningen[1]. De flesta (cirka 70 %) av FAR:s över 5 000 medlemmar är verksamma vid mindre och medelstora företag eller enskilda näringsidkare. Övriga medlemmar (cirka 30 %) utgörs av medarbetare vid större företag.

FAR är medlem i Accountancy Europe. I det europeiska arbetet med AMLA:s tekniska standarder och riktlinjer har FAR drivit samma linje som i detta yttrande: reglerna ska vara riskbaserade, proportionerliga och anpassade till hur revisions-, redovisnings-, löne- och skatteföretag de facto arbetar.

Allmänt om förslaget

FAR tillstyrker i huvudsak promemorians förslag och bedömningar i de aktuella avsnitten. FAR välkomnar särskilt att promemorian avstår från att skärpa EU-reglerna nationellt och att Revisorsinspektionens tillsyn utvidgas till revisionsföretag som inte är registrerade revisionsbolag. Det sistnämnda har FAR efterfrågat sedan 2021.[2]

FAR avstyrker eller har invändningar på några punkter. Det gäller att subjektiva rekvisit slopas för sanktionsavgift mot fysiska personer, att sanktionsavgift ska kunna tas ut vid erinran, att lämplighetsprövningen delvis går längre än direktivet och att dispositionsförbud och övervakningsinstruktioner inte anpassats till revisorns lagstadgade uppdrag.

[1] Europaparlamentets och Rådets Förordning (EU) 2024/1624 av den 31 maj 2024 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism
[2] SOU 2021:42 Stärkta åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

FAR står fullt bakom en kraftfull bekämpning av penningtvätt. Men regler som är sena, otydliga och alltför detaljstyrande riskerar att tränga undan det riskbaserade arbetet, belasta små byråer oproportionerligt och försvaga den faktiska brottsbekämpningen.

FAR:s övergripande utgångspunkter

FAR:s synpunkter på de enskilda avsnitten utgår från fyra övergripande ställningstaganden.

FAR:s medlemmar och medlemsbyråer är grindvakter med helhetsbild

FAR:s medlemmar och medlemsbyråer har en annan roll i arbetet mot penningtvätt än banker och finansiella institut. De övervakar inte transaktioner i realtid och förvaltar normalt inte kundens medel. De har däremot ofta en återkommande insyn i kundens verksamhet, ägarstruktur, bokföring och redovisning samt lönehantering. Denna insyn kan ge möjlighet att uppmärksamma avvikelser eller omständigheter som kan utgöra indikationer på brottslig verksamhet och som inte nödvändigtvis syns i enskilda transaktioner, till exempel fiktiv fakturering, falska individuppgifter, oklara ägarövergångar eller bolag som används som verktyg för brott.

FAR vill särskilt framhålla att medlemmarnas förutsättningar för att uppmärksamma omständigheter som indikerar penningtvätt ytterst är beroende av den information som erhålls inom ramen för uppdraget. Branschen har inte tillgång till de informationskällor, tvångsmedel, underrättelsesystem eller transaktionsdata som står till buds för banker, Finanspolisen eller andra myndigheter. Regelverket bör därför utformas så att ansvariga enheter kravställs och bedöms utifrån den information som rimligen kan förväntas finnas tillgänglig inom ramen för uppdraget och inte utifrån information som till exempel endast myndigheter har tillgång till.

Grindvaktsrollen blir mest verkningsfull när reglerna och tillsynen utgår från den insyn och kunskap om kunden i fråga som respektive ansvariga enhet kan förväntas ha inom ramen för sitt uppdrag. Krav som är utformade för transaktionsflöden i finansiella företag riskerar att flytta medlemmarnas tid från riskbedömning till dokumentation, utan att fler misstankar upptäcks. FAR:s krav på proportionalitet i detta yttrande ska läsas mot den bakgrunden: det handlar om att göra grindvaktsrollen effektivare, inte om att sänka ambitionen.

Konsekvenser för små företag måste analyseras och följas upp

De flesta revisions-, redovisnings-, löne- och skatteföretag är mindre och medelstora eller enskilda näringsidkare utan egen compliancefunktion. För dem tas arbetet med penningtvättsregleringen från den tid som annars läggs på kunduppdragen. Penningtvättsförordningen, AMLA:s tekniska standarder och riktlinjer samt den nya penningtvättslagen kommer sammantaget att öka den bördan.

FAR anser att konsekvensanalysen i den fortsatta beredningen bör belysa den samlade regelbördan och kostnaderna för mindre icke-finansiella ansvariga enheter, särskilt för lämplighetsprövning, registrering, periodisk rapportering och avgifter. Regeringen bör också ge lämplig myndighet i uppdrag att följa upp regelbördan efter att reglerna börjat tillämpas.

Tillsynen behöver tillräckliga resurser och rätt kompetens

Promemorian bedömer i avsnitt 8.6 att direktivets krav på tillsynsorganens resurser inte kräver några författningsåtgärder. FAR har ingen invändning mot den rättsliga bedömningen, men vill framhålla att resurs- och kompetensfrågan är avgörande i praktiken. Riksrevisionen konstaterade 2024 att statens tillsyn mot penningtvätt har brister i omfattning och effektivitet (RiR 2024:8).

För den bransch som FAR:s medlemmar verkar inom är det särskilt länsstyrelsernas tillsyn som berörs. Den ska omfatta tiotusentals redovisnings- och lönekonsulter samt skatterådgivare, utökas med nya kategorier av ansvariga enheter och på sikt fördelas på fler länsstyrelser. En effektiv tillsyn förutsätter inte bara tillräckliga resurser utan också god kunskap om de verksamheter som står under tillsynen och de olika förutsättningar under vilka dessa fullgör sin grindvaktsroll. FAR anser därför att regeringen i den fortsatta beredningen bör redovisa vilka resurser länsstyrelserna och Revisorsinspektionen behöver för att uppfylla penningtvättspaketets krav, inklusive kraven på lämplighetskontroller, kompetens och vägledning.

Omställningen kräver tid, vägledning och en inledande läroperiod

Penningtvättsförordningen börjar tillämpas den 10 juli 2027. Flera av AMLA:s tekniska standarder och riktlinjer, bland annat om kundkännedom, löpande övervakning och format för misstankerapportering, är ännu inte slutligt antagna. Den nya penningtvättslagen och dess föreskrifter kan därtill komma att beslutas nära eller även efter tillämpningsdagen.

Om regleringen beslutas först i nära anslutning till tillämpningsdagen uppstår betydande rättssäkerhets- och genomföranderisker. Verksamhetsutövarna måste ges reella möjligheter att sätta sig in i de nya kraven, anpassa riskbedömningar, interna rutiner, system och kundkännedomsprocesser samt utbilda berörda medarbetare. Detta är särskilt angeläget för mindre revisions- och redovisningsbyråer, lönebyråer samt skattebyråer, som normalt saknar egna compliancefunktioner och därför är beroende av tydliga regler och aktuell myndighetsvägledning.

En otillräcklig omställningstid riskerar att leda till felaktig och oenhetlig tillämpning, kraftigt ökade kostnader och att resurser styrs från faktisk riskhantering till forcerad administration. Det vore inte rimligt att byråer utsätts för ingripanden eller sanktioner för brister som ytterst beror på att regelverk och vägledning har beslutats för sent. En sådan ordning skulle dessutom undergräva såväl rättssäkerheten som förtroendet för regleringen och minska dess effektivitet.

Om regelverk, föreskrifter och nödvändig vägledning inte kan finnas på plats i tillräckligt god tid före tillämpningsdagen bör denna senareläggas. Alternativt bör en tydligt reglerad övergångsperiod införas, under vilken den nationella tillsynen i första hand inriktas på vägledning och rättelse, inte på sanktioner. FAR anser att kravet på efterlevnad ska motsvaras av faktiska förutsättningar för efterlevnad.

Mot denna bakgrund anser FAR att de nya reglerna bör börja tillämpas först när ansvariga enheter har fått rimlig tid att anpassa sina verksamheter till dem. Regelverket, föreskrifterna och den nödvändiga myndighetsvägledningen bör vara beslutade och tillgängliga minst sex månader innan reglerna börjar

tillämpas. Om detta inte kan säkerställas bör ikraftträdandet av de nationella bestämmelserna skjutas fram. Därutöver bör regeringen verka på EU-nivå för motsvarande anpassning av tidsplanen för de delar av regelverket som beslutas eller preciseras inom unionen. Ansvariga enheter ska inte riskera ingripanden eller sanktioner på grund av att de rättsliga och praktiska förutsättningarna för efterlevnad har kommit på plats för sent.

FAR anser därför att:

- lagen och föreskrifterna bör beslutas så tidigt som möjligt och senast sex månader före tillämpningsdagen,

- tillsynsmyndigheterna bör publicera uppdaterad vägledning för de icke-finansiella sektorerna i tillräckligt god tid före den 10 juli 2027,

- tillsynen under det första tillämpningsåret bör i första hand inriktas på att vägledning och rättelse ska prioriteras snarare än sanktioner, när bristerna beror på nya eller oklara krav och den ansvariga enheten vidtar rättelse inom rimlig tid, och

- om lagen och föreskrifterna inte kan beslutas sex månader före tillämpningsdagen bör regeringen i stället överväga att skjuta fram den nationella tillämpningsdagen i motsvarande mån, så att de ansvariga enheterna får tillräcklig omställningstid.

Avsnitt 5 – Ansvariga enheter

5.1.2 Revisorer, externa revisorer, lönekonsulter och skatterådgivare

FAR delar bedömningen att de personer som i dag är ansvariga enheter även fortsättningsvis ska vara det. FAR anser dock att termen ”externa revisorer” i den svenska språkversionen av artikel 3.3 a penningtvättsförordningen är missvisande och bör förtydligas i den fortsatta beredningen.

I den engelska versionen används termen "external accountants", vilket avser redovisningskonsulter och andra som utför redovisnings- och bokföringstjänster åt andra. Promemorian närmar sig samma tolkning genom hänvisningen till bokföringstjänster i 1 kap. 2 § 19 penningtvättslagen[3]. FAR föreslår att det i lagmotiven uttryckligen anges att termen avser yrkesmässiga redovisningskonsulter, inklusive lönekonsulter när de utför bokföringstjänster och följaktligen även används i svenska författningar och i myndigheternas vägledning.

Termen styr inte bara vem som är ansvarig enhet. Den styr också vem som omfattas av undantaget från uppgiftsskyldighet i artikel 70.2 och av samarbetsreglerna i avsnitt 8.8 och 8.13. En otydlig svensk term riskerar därför att få följder i flera led.

För skatterådgivare bör det på motsvarande sätt klargöras hur kriteriet ”huvudsaklig affärs- eller yrkesverksamhet” ska tillämpas på företag som ger skatteråd som en del av ett bredare tjänsteutbud.

[3] Lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

För lönekonsulter behöver det göras en tydlig gränsdragning av vilka lönerelaterade tjänster som omfattas.

5.2 och 5.4 Undantag och nationella skärpningar

FAR tillstyrker att möjligheterna i artiklarna 6, 29.6 och 34.6 i penningtvättsförordningen inte utnyttjas. Ansvariga enheter ska redan enligt förordningen beakta den nationella riskbedömningen. Nationella tillägg skulle undergräva den harmonisering som är förordningens syfte och särskilt belasta mindre företag som måste följa både EU-regler, AMLA:s standarder och svenska särregler.

FAR utgår från att regeringen håller fast vid denna linje även från det att kommissionens delegerade akter har antagits, och att eventuella framtida nationella motåtgärder föregås av remissförfarande.

5.5 Samkörning av register

FAR tillstyrker att det nationella samkörningsförbudet inte förs över. FAR noterar att möjligheten till partnerskap för informationsutbyte i artikel 75 i praktiken är utformad för finansiella företag. FAR efterfrågar att tillsynsmyndigheterna, i samråd med branschen, tar fram vägledning om hur icke-finansiella ansvariga enheter kan delta i sådana partnerskap.

5.7 Uppgift om medborgarskap

FAR tillstyrker promemorians tolkning att uppgift om medborgarskap enligt artikel 22.1 inte behöver hämtas in för samtliga befintliga kunder när förordningen börjar tillämpas, utan i samband med ordinarie uppdatering. Det är i linje med Accountancy Europes synpunkter på AMLA:s utkast till tekniska standarder om kundkännedom, där branschen framhållit att uppgift om medborgarskap i normalfallet bör kunna baseras på kundens egen uppgift.

Promemorian konstaterar samtidigt att ansvariga enheter inte kan få uppgift om svenskt medborgarskap via SPAR. Det innebär att ansvariga enheter måste begära pass eller annan handling av varje kund. FAR föreslår att förordningen om det statliga personadressregistret[4] ändras så att uppgift om medborgarskap kan lämnas ut till ansvariga enheter för kundkännedom. Alternativt bör det tydligt framgå att kundens uppgift om medborgarskap räcker vid normal och låg risk.

Avsnitt 6 – Registrering av ansvariga enheter

FAR tillstyrker att redovisnings- och lönekonsulter, skatterådgivare och andra ansvariga enheter utan särskilt godkännande, likt i dag, ska anmäla sig för registrering hos Bolagsverket. FAR tillstyrker också att auktoriserade och godkända revisorer, registrerade revisionsbolag och andra revisionsföretag undantas från den skyldigheten, även när den juridiska personen bedriver redovisnings-, löne- eller skatteverksamhet.

[4] Förordning (2026:160) om det statliga personadressregistret

FAR har följande synpunkter:

- Avgift för anmälan. Avgiften för anmälan bör vara låg. Bolagsverkets registrering är en anmälan, inte en prövning. Avgiften bör därför motsvara den faktiska handläggningskostnaden. Anmälan om ändrade förhållanden bör vara avgiftsfri, så att avgiften inte motverkar att registret hålls uppdaterat.

- En registrering per juridisk person. Ett företag som erbjuder flera tjänster, till exempel bokföring, löner och skatterådgivning, bör registreras en gång med uppgift om samtliga verksamhetskategorier.

- Sanktionsavgift för utebliven registrering. FAR har förståelse för att länsstyrelserna ges möjlighet att besluta om sanktionsavgift när verksamhet bedrivs utan registrering. Många mindre byråer känner dock inte till registreringsplikten. FAR föreslår att föreläggande om registrering ska vara huvudregeln vid första överträdelsen, och att Bolagsverket och tillsynsmyndigheterna genomför en informationsinsats inför den 10 juli 2027.

- Statlig auktorisation av redovisningskonsulter. FAR har, senast i en hemställan[5] tillsammans med Srf konsulterna föreslagit statlig auktorisation av redovisningskonsulter. En sådan ordning skulle ge en tydligare grund än en ren anmälan hos Bolagsverket för att identifiera, lämplighetspröva och utbilda de ansvariga enheterna i redovisningsbranschen. FAR återkommer till frågan i avsnitt 8.2.

Avsnitt 7 – Lämplighetskrav och kontroll av kravet

FAR ställer sig bakom att personer som dömts för penningtvätt, förbrott eller finansiering av terrorism inte ska kunna leda eller äga en ansvarig enhet. Förtroendet för revisorer, redovisnings- och lönekonsulter samt skatterådgivare förutsätter det. FAR tillstyrker därför förslagen i huvudsak, men har invändningar på fyra punkter.

Kravet går längre än direktivet

Artikel 6.2 i sjätte penningtvättsdirektivet tar för revisorer, redovisnings- och lönekonsulter samt skatterådgivare sikte på domar för penningtvätt, relevanta förbrott och finansiering av terrorism. Promemorian lägger till att personen inte i väsentlig utsträckning får ha åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller gjort sig skyldig till ”annan allvarlig brottslighet”, och konstaterar själv att förslaget går längre än unionsrätten.

FAR har förståelse för att kriterierna i huvudsak motsvarar gällande svensk rätt. Kriterierna är dock vaga och ger utrymme för olika tillämpning hos Revisorsinspektionen och länsstyrelserna. FAR föreslår därför att det i lagmotiven närmare anges vilka typer av brott och åsidosättanden som omfattas, och att bedömningen ska ta hänsyn till hur lång tid som förflutit sedan brottet eller åsidosättandet.

[5] Hemställan om att regeringen tillsätter en utredning om statligt reglerad auktorisation av redovisningskonsulter.

Dubbel prövning av auktoriserade och godkända revisorer

Auktoriserade och godkända revisorer lämplighetsprövas redan av Revisorsinspektionen enligt 4 och 6 §§ revisorslagen[6]. Promemorian föreslår att penningtvättsrekvisiten av pedagogiska skäl bryts ut till den nya lagen.

FAR godtar den lagtekniska lösningen, men förutsätter att det blir en samlad prövning och ett beslut. Det bör uttryckligen framgå att en revisor eller ett revisionsbolag som godkänts, auktoriserats eller registrerats av Revisorsinspektionen ska anses ha genomgått den lämplighetsprövning som krävs även enligt penningtvättslagen, och att nya uppgifter inte ska behöva lämnas.

Den årliga urvalskontrollen

Förslaget att tillsynsorganen årligen ska välja ut ett antal ansvariga enheter för förnyad lämplighetskontroll är en tolkning av direktivets krav på riskkänslighetsanalys. FAR tillstyrker att kontrollen ska vara riskbaserad, men avstyrker att den formuleras som en årlig skyldighet i lag.

Kontrollen bör i stället ske när tillsynsorganet har signaler om att förutsättningarna har ändrats, och som en del av den löpande riskbaserade tillsynen. För revisorer sker redan i dag en löpande uppföljning genom Revisorsinspektionen. Om regeringen meddelar föreskrifter om urvalet bör de remitteras.

Anmälan om förändringar

Skyldigheten att ”snarast möjligt” anmäla förändringar i ledning och bland verkliga huvudmän bör ges en konkret tidsfrist, förslagsvis 30 dagar. Det ger förutsägbarhet för företag och underlättar tillsynen.

7.2 Om lämplighetskraven inte uppfylls

FAR tillstyrker att föreläggande om rättelse ska vara första åtgärd och att upphävande av auktorisation eller godkännande ska vara en yttersta åtgärd. Det bör framgå av lagtexten, inte bara av motiven, att återkallelse endast får ske när rättelse inte är möjlig eller inte har skett.

Avsnitt 8 – Tillsyn

8.2 Tillsynsorgan

FAR tillstyrker att den nuvarande myndighetsstrukturen i huvudsak behålls och att Revisorsinspektionen – framtida Myndigheten för redovisning och revision – fortsätter att utöva penningtvättstillsyn över revisorer. FAR avstyrkte 2025 förslaget att flytta Revisorsinspektionen till Finansinspektionen, bland annat eftersom en sammanläggning bedömdes få begränsad effekt mot penningtvätt.

Tillsynen över redovisnings- och lönekonsulter samt skatterådgivare ligger kvar hos länsstyrelserna. FAR avstyrker att tillsynen på sikt sprids till fler länsstyrelser. Riksrevisionen har redan konstaterat att den nuvarande tillsynen brister i enhetlighet och effektivitet. Att fördela ansvaret på fler myndigheter

[6] Revisorslag (2001:883)

riskerar att ytterligare försvaga rättssäkerheten och leda till olika tillämpning inom samma bransch. Tillsynen bör i stället samlas nationellt. FAR anser därför att:

- samordningen mellan länsstyrelserna bör regleras tydligt, med en utpekad samordnande länsstyrelse och gemensam vägledning för redovisnings-, löne- och skatterådgivningsbranschen,

- Regeringen bör utreda om penningtvättstillsynen över redovisningskonsulter och lönekonsulter på sikt bör samlas hos Myndigheten för redovisning och revision, i kombination med en statlig auktorisation av redovisningskonsulter. FAR har tidigare framhållit att auktorisation och tillsyn över revisorer och redovisningskonsulter bör hållas samman.

FAR har också i sitt remissvar på promemorian En myndighet för redovisning och revision (Fi2026/01008) efterfrågat att myndighetens instruktion uttryckligen ska omfatta vägledning till revisorer om penningtvätt. FAR upprepar här vikten av sådan vägledning. Praxis bör inte utvecklas enbart genom enskilda tillsynsbeslut. Detta gäller såväl Revisorsinspektionen som länsstyrelserna, som har tillsyn över redovisnings-, lönekonsulter och skatterådgivare.

Bakgrunden till detta är enligt FAR:s uppfattning att medlemmarna i FAR ska vara effektiva grindvakter för att stävja penningtvätt och terrorismfinansiering och då är det mer effektivt att tillsynsmyndigheterna proaktivt har en dialog och tydlighet gentemot branschen kring hur de ska förfara för att uppnå detta, i stället för att straffa enskilda medlemmar när de brustit. En sådan proaktivitet skulle också leda till enhetliga konkurrensförutsättningar, dvs att samtliga medlemmar vet vad som kan förväntas av dem inom detta område.

8.3 Revisionsföretag som inte är registrerade

FAR vill framföra följande:

Promemorian tar endast ställning till att Revisorsinspektionens tillsyn bör utökas till att omfatta revisionsföretag som inte är registrerade revisionsbolag, eftersom penningtvättsförordningens krav riktas mot den juridiska personen och inte den anställda revisorn. Promemorian uttalar sig inte om hur tillsynen bör fördelas när samma företag eller koncern även bedriver redovisnings-, löne- eller skatterådgivningstjänster.

FAR föreslår att den fortsatta beredningen överväger följande utöver vad som föreslås i promemorian:

- Revisorsinspektionen bör vara ensam tillsynsmyndighet enligt penningtvättsregelverket för hela den juridiska personen, inklusive företagets redovisnings-, löne- och skatterådgivningsverksamhet. Detta bör gälla både registrerade revisionsbolag och övriga revisionsföretag. En sådan ordning skulle också tydliggöra den ansvarsfördelning som i praktiken tillämpas i dag i fråga om verksamheter som bedrivs inom registrerade revisionsbolag.

- Fördelningen bör gälla även när redovisnings-, löne- och skatterådgivningstjänster bedrivs i ett systerbolag inom samma koncern, så att en koncern inte får två tillsynsmyndigheter med eventuellt olika praxis.

- Tillsynen över revisionsföretag som inte är registrerade bör begränsas till penningtvättsregleringen och inte förväxlas med tillsyn enligt revisorslagen.

8.4 Tillsynsorganens uppgifter

FAR tillstyrker att tillsynen ska vara riskbaserad och att detta framgår av lag. FAR välkomnar att tillsynsorganen ska säkerställa att relevant information finns tillgänglig för ansvariga enheter.

FAR avstyrker att redovisningskonsulter och skatterådgivare ska kunna åläggas periodisk rapportering såvida inte motsvarande krav gäller för revisorer. Verksamheterna är jämförbara och det saknas redovisade skäl för denna särbehandling. Förslaget riskerar att skapa en omfattande administrativ börda för tiotusentals, ofta mindre, företag utan att nyttan för tillsynen har visats. Ett sådant krav bör inte införas utan en tydlig behovs- och proportionalitetsanalys.

Tillsynsorganens skyldighet att informera ansvariga enheter om deras skyldigheter bör i föreskrifterna kompletteras med ett uttryckligt uppdrag att ta fram sektorsspecifik vägledning och utbildning för de icke-finansiella ansvariga enheterna. Det bör ske i samverkan med branschorganisationerna, som har goda förutsättningar att nå de mindre företag som tillsynen annars har svårt att göra. Accountancy Europe har på motsvarande sätt efterfrågat att AMLA tar fram vägledning med praktiska exempel för branschen. FAR står till förfogande för ett sådant samarbete.

8.5 Tillsynsorganens verktyg

FAR har inga invändningar mot att uppgiftsskyldigheten och möjligheten till platsundersökning förs över. Platsundersökning utan förhandsanmälan kan dock i praktiken stoppa hela verksamheten under undersökningen. FAR anser att det vid bedömningen av hur en platsundersökning ska genomföras hänsyn bör tas till verksamhetens storlek och förutsättningar, så att undersökningen inte medför större störningar i verksamheten än vad som är nödvändigt för en effektiv tillsyn. När det gäller möjligheten att genomföra platsundersökningar utan förhandsanmälan anser FAR vidare att en sådan befogenhet bör begränsas till de tillsynsorgan för vilka detta krävs enligt EU-regleringen. Det saknas enligt FAR:s mening skäl att vid genomförandet i svensk rätt utvidga befogenheten till fler tillsynsorgan än vad som följer av EU-regleringen.

8.7–8.13 Sekretess och samarbete

FAR tillstyrker förslagen och bedömningarna om sekretess, informationsutbyte och samarbete. FAR delar bedömningen i avsnitt 8.13 att samarbetet mellan Revisorsinspektionen, Finanspolisen och andra tillsynsorgan inte kräver ytterligare författningsåtgärder, eftersom Revisorsinspektionen är både penningtvättstillsynsorgan och revisionstillsynsmyndighet.

Avsnitt 9 – Ingripande

9.2 Ingripanden enligt flera lagar

FAR tillstyrker att ingripanden vid överträdelser av penningtvättsregleringen samlas i den nya penningtvättslagen. FAR tillstyrker särskilt att tillsynsorganet ska kunna avstå från ingripande om ingripande redan skett för samma överträdelse, eller om tillsynsmyndigheten bedömer att resultatet annars inte blir proportionerligt.

För revisorer är frågan praktiskt viktig. Bristande kundkännedom kan vara både en överträdelse av penningtvättsregleringen och ett åsidosättande av god revisorssed. FAR anser att Revisorsinspektionen i sådana fall bör pröva saken i ett ärende och fatta ett samlat beslut. Att ingripanden vid överträdelser av penningtvättsregleringen samlas i penningtvättslagen bör inte utesluta disciplinära ingripanden enligt revisorslagen mot en anställd revisor för ett personligt åsidosättande av en skyldighet som åvilat revisorn. Som utvecklas i avsnitt 9.4.7 bör företagets ansvar skiljas från revisorns personliga ansvar, och den samlade effekten av eventuella ingripanden beaktas så att reaktionen blir proportionerlig.

9.4.1–9.4.3 Val av ingripande

FAR tillstyrker kriterierna för val av ingripande och att samarbete och snabb rättelse ska beaktas i förmildrande riktning. FAR tillstyrker också att revisorer och revisionsföretag, likt i dag, ska kunna meddelas erinran eller varning, så att terminologin stämmer överens med revisorslagen.

FAR välkomnar möjligheten att utfärda rekommendationer. I linje med Accountancy Europes synpunkter på AMLA:s utkast till tekniska standarder om sanktioner anser FAR att många brister i mindre revisions-, redovisnings- och lönebyråer samt skattebyråer är formella snarare än materiella. Mindre eller formella brister bör i första hand hanteras genom vägledning, rekommendationer och förelägganden om rättelse.

9.4.4 Sanktionsavgifter

Sanktionsavgift vid erinran. FAR avstyrker förslaget att en sanktionsavgift ska kunna förenas med erinran för revisorer och revisionsföretag i andra fall än de som anges i artikel 55.1 andra stycket i penningtvättsdirektivet. Mot bakgrund av att erinran rimligen borde avse mindre allvarliga överträdelser anser FAR att den nuvarande ordningen enligt revisorslagen, där sanktionsavgift är knuten till varning, bör tillämpas även i penningtvättslagen. Om regeringen ändå går vidare bör det framgå att avgift vid erinran endast får tas ut i undantagsfall och med låga belopp.

Inget krav på uppsåt eller oaktsamhet för fysiska personer. FAR avstyrker förslaget att kravet rörande uppsåt eller grov oaktsamhet slopas som förutsättning för sanktionsavgift mot fysiska personer som är ansvariga enheter. Många i branschen bedriver verksamhet som enskild näringsidkare. För dem får en sanktionsavgift en direkt och potentiellt ingripande privatekonomisk konsekvens och kan i praktiken få karaktären av ett personligt straff.

I promemorian anförs som stöd för förslaget att sanktionsavgift mot advokater, revisorer och fastighetsmäklare redan i dag tas ut utan subjektivt rekvisit. Dessa yrkesutövare har frivilligt underkastat sig ett lagreglerat auktorisations- och disciplinsystem. Detsamma gäller dock inte för en

konsult eller rådgivare som har auktoriserats genom FAR och därmed underkastat sig motsvarande privaträttsliga regler. FAR ifrågasätter promemorians tolkning och anser att ett krav på åtminstone oaktsamhet bör övervägas av rättssäkerhetsskäl.

Beloppsramar och jämkning. FAR noterar att högsta avgift för icke-finansiella ansvariga enheter blir det högre av två gånger vinsten eller en miljon euro. För en enskild näringsidkare är det ett mycket högt belopp. Det är därför viktigt att den ansvariga enhetens finansiella ställning ska beaktas och att avgiften kan jämkas. FAR anser att det i motiven bör anges riktvärden eller exempel för icke-finansiella ansvariga enheter, så att olika tillsynsorgan inte tillämpar ramarna olika.

9.4.7 Disciplinära åtgärder mot anställd revisor

FAR delar uppfattningen att en revisor som brister i sin yrkesutövning inte ska kunna undgå disciplinära åtgärder enbart på grund av att revisorn är anställd i ett revisionsföretag. FAR tillstyrker därför förslaget, men anser att det behöver kompletteras.

Artikel 15 i penningtvättsförordningen lägger ansvaret på den juridiska personen. Det är företaget som bestämmer rutiner, system och resurser. En anställd revisor bör därför inte kunna drabbas av disciplinära åtgärder för brister som har sin grund i företagets riktlinjer och kontroller. FAR föreslår att det i lagtexten eller motiven anges att disciplinärt ingripande mot den anställde förutsätter ett personligt åsidosättande av en skyldighet som åvilat revisorn.

Revisorsinspektionen bör också pröva ingripande mot företaget och mot den anställde i ett sammanhållet förfarande, så att den sammantagna reaktionen blir proportionerlig. Även om disciplinära ingripanden mot personer som utövar reglerade yrken inte generellt har ansetts utgöra straff i Europakonventionens mening, bör det enligt FAR säkerställas att den samlade sanktionsordningen inte medför risk för oproportionerliga konsekvenser för den enskilde.

Om samma omständigheter kan leda till såväl en sanktionsavgift som ett disciplinärt ingripande, bör den samlade effekten av ingripandena beaktas. Frågan bör analyseras närmare i den fortsatta beredningen.

9.8 Offentliggörande av beslut

FAR har inga invändningar mot att regeringen meddelar föreskrifter om offentliggörande. För enskilda näringsidkare sammanfaller företaget med personen. FAR anser därför att föreskrifterna bör ge utrymme för anonymiserat offentliggörande när det är motiverat. FAR föreslår även att beslut som inte anonymiseras åtminstone bör göras så efter en rimlig tid så att en överträdelse långt tillbaka i tiden inte följer med den ansvariga enheten eller enskilda personen utan sluttidpunkt. Detta särskilt då det får förutsättas att tillsynsobjektet vidtar åtgärder omgående för att läka de utpekade bristerna vid tillsynen. Föreskrifterna bör remitteras.

Avsnitt 11 – Finansunderrättelseenheten

11.1 Roll och organisation

FAR har inga invändningar mot att finansunderrättelseenheten fortsätter att vara en del av Polismyndigheten. FAR välkomnar bedömningen att identiteten på den som rapporterat misstankar inte ska lämnas ut när enheten besvarar förfrågningar eller sprider analyser. Ett sådant rapporteringsskydd är viktigt för de ansvariga enheter som omfattas av rapporteringsskyldigheten.

11.2.4 och 11.5 Rapporteringsskyldighet

FAR tillstyrker att möjligheterna i artikel 70.1 och 70.3 inte utnyttjas, det vill säga att rapportering sker direkt till finansunderrättelseenheten och att rapporteringsskyldigheten inte utvidgas.

Promemorian beskriver gällande rätt så att undantaget från uppgiftsskyldighet gäller bland annat auktoriserade och godkända revisorer samt skatterådgivare. Artikel 70.2 omfattar kategorier i artikel 3.3 a, även ”external accountants” (jfr 1 kap. 2 § p. 19 läst ihop med p. 18). FAR anser att det bör klargöras i den fortsatta beredningen, så att det inte uppstår osäkerhet om undantagets räckvidd när motsvarande svenska regler upphävs.

FAR vill framhålla vikten av att de föreskrifter och tekniska lösningar som kompletterar AMLA:s tekniska standarder utformas så att även små företag utan egna compliancefunktioner kan rapportera enkelt och säkert.

En revisor som misstänker brott i ett aktiebolag kan samtidigt omfattas av två regelverk. Enligt 9 kap. 42 § aktiebolagslagen (2005:551) (motsvarande reglering finns för ekonomiska föreningar och stiftelser) ska revisorn vid misstanke om vissa brott underrätta styrelsen och anmäla till åklagare. Enligt artikel 69 i penningtvättsförordningen ska revisorn rapportera misstankar till finansunderrättelseenheten, och enligt artikel 73 får det inte röjas för kunden att rapportering skett eller planeras.

Regelverken skiljer sig åt i fråga om mottagare, tidsfrister och skyldighet att informera kunden. FAR anser att det i den fortsatta beredningen bör klargöras hur revisorn ska gå till väga när regelverken aktualiseras. Förhållandet mellan regelverken bör således klargöras ytterligare än det görs i dag och som föreslås, särskilt i situationer där de omständigheter som aktualiserar revisorns skyldigheter enligt aktiebolagslagen helt eller delvis sammanfaller med de omständigheter som föranleder rapportering enligt penningtvättsregleringen. En tydlig reglering är viktig för att revisorn ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt båda regelverken utan risk för att ett fullgörande av en skyldighet medför överträdelse av en annan.

11.6 Information och återkoppling till ansvariga enheter

FAR tillstyrker förslaget att finansunderrättelseenheten ska få underrätta ansvariga enheter om transaktioner, specifika personer och geografiska områden med betydande risk. Revisorer, redovisnings- och lönekonsulter samt skatterådgivare behöver få aktuell information om risker, typologier och varningssignaler för att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt regelverket (grindvaktsroll). Det har även Accountancy Europe framhållit i det europeiska arbetet.

FAR har tre synpunkter:

- Återkoppling bör regleras i lag. FAR anser att skyldigheten att lämna återkoppling på misstankerapporter bör framgå av lag och inte endast av föreskrifter. Relevant återkoppling är en viktig förutsättning för att rapporteringens kvalitet ska förbättras.

- Strategisk information bör nå även icke-finansiella sektorn. Finansunderrättelseenheten bör i den årliga strategiska informationen ta fram särskilda underlag för revisions-, redovisnings- och lönebranschen samt skatterådgivare som förslagsvis kan kanaliseras via tillsynsorganen och branschorganisationerna.

- Underrättelser om specifika personer kräver tydliga ramar. Det bör framgå hur en ansvarig enhet ska hantera en underrättelse om en befintlig kund, särskilt när kunden är ett revisionsuppdrag som revisorn inte fritt kan avsluta. Det bör också klargöras att en ansvarig enhet som i god tro agerar på en underrättelse inte ådrar sig skadeståndsansvar mot kunden, och vad som gäller efter sexmånadersperioden.

11.7 Instruktioner för övervakning

FAR har inga invändningar mot befogenheten i sig, men anser att tillämpningen på branschens ansvariga enheter måste klargöras. Bestämmelsen i artikel 25 i direktivet tar sikte på bland annat konton och transaktioner som den ansvariga enheten förvaltar. FAR:s medlemmar förvaltar normalt inte kundens konton och kan därmed inte övervaka transaktioner på samma sätt som finansiella företag i realtid.

När det gäller transaktionskontroller så är regelverket inte anpassat för annan verksamhet än finansiella transaktioner (bank etc.). För vissa ansvariga enheter utanför finansiell sektor är det relativt tydligt vad som utgör en transaktion. För till exempel fastighetsmäklare kan det handla om att förmedla en fastighet eller lägenhet. För advokater, revisorer och konsulter är uppdragen många gånger återkommande och fleråriga. Det är då ofta mindre tydligt vad som i detta sammanhang ska anses utgöra en transaktion som ska övervakas. Det behöver därför klargöras om övervakningen avser den tjänst som ska utföras inom ramen för uppdraget, exempelvis upprättandet av ett avtal, bokslut eller avgivandet av en revisionsberättelse.

FAR anser att det i motiven bör anges att en instruktion till en revisor, redovisnings- eller lönekonsult samt skatterådgivare endast kan avse den information som dessa har tillgång till inom ramen för sitt uppdrag. Det bör inte krävas att de inför nya övervakningssystem eller utvidgar uppdraget i syfte att få tillgång till ytterligare information.

11.8 Dispositionsförbud

FAR har förståelse för att dispositionsförbud ska kunna avse affärsförbindelser. Promemorian bedömer att ett sådant förbud sällan får långtgående konsekvenser för revisorer, men nämner samtidigt att ett förbud kan stoppa till exempel ett intyg vid apportemission.

FAR anser att revisorns lagstadgade uppdrag kräver särskilda regler:

- Det bör klargöras hur ett dispositionsförbud som avser en revisors affärsförbindelse förhåller sig till de skyldigheter som åligger revisorn enligt annan lag.

- Det bör även klargöras vilka konsekvenser ett dispositionsförbud får för revisorns ansvar om förbudet medför att revisorn inte kan fullgöra en skyldighet inom revisionsuppdraget.

- Underrättelsen om förbudet bör ange exakt vilka tjänster eller åtgärder som omfattas, på samma sätt som promemorian föreslår för advokater vilka också omfattas av oberoenderegler såsom en revisor.

- Promemorian hänvisar den som drabbas till statens skadeståndsansvar. FAR anser att det bör utredas om även ansvariga enheter som påförts kostnader till följd av ett dispositionsförbud ska kunna få ersättning.

Avsnitt 12.8 – Avgifter för ansvariga enheter

FAR tillstyrker att tillsynsmyndigheter som finansieras med avgifter ska kunna ta ut avgift för sin verksamhet enligt den nya penningtvättslagen. Revisorsinspektionens tillsyn finansieras i dag av avgifter från revisorer och registrerade revisionsbolag, och den föreslagna nya tillsynen över revisionsföretag som inte är registrerade bör få en egen avgiftsgrund.

FAR har följande synpunkter:

- Ingen dubbel avgift. Avgift enligt revisorslagen och avgift enligt penningtvättslagen bör tas ut som ett samlat belopp. Revisorer och revisionsföretag ska inte betala mer än en gång för samma tillsyn.

- Kostnadsbaserade och proportionerliga avgifter. Avgifterna bör motsvara de faktiska kostnaderna för penningtvättstillsynen och fördelas efter företagens storlek och risk.

- Insyn. Tillsynsmyndigheterna bör redovisa hur stor del av avgiftsuttaget som avser penningtvättstillsyn, och de nya avgiftsföreskrifterna bör remitteras.

- Vägledning ingår i det avgiftsfinansierade uppdraget. När branschen finansierar tillsynen genom avgifter bör även vägledning och information till de ansvariga enheterna ingå i det avgiftsfinansierade uppdraget.

- Avgiftsfri tillsyn hos länsstyrelserna bör bestå. FAR utgår från att förslaget inte innebär att avgifter införs för redovisnings- och lönekonsulter samt skatterådgivare under länsstyrelsernas tillsyn, eftersom promemorian anger att ingen ändring föreslås för tillsyn som i dag inte är avgiftsfinansierad. Om en ändring övervägs i en senare beredning bör det föregås av en särskild konsekvensanalys och remiss.

Avslutande synpunkter

Penningtvättsförordningen börjar tillämpas den 10 juli 2027. Flera av AMLA:s tekniska standarder och riktlinjer är ännu inte slutligt antagna. FAR uppmanar regeringen och tillsynsmyndigheterna att säkerställa att de icke-finansiella ansvariga enheterna ges tillräcklig tid och tydlig vägledning för att anpassa sina verksamheter till det nya regelverket samt till omställning och att tillsynen under en inledande period inriktas på vägledning och rättelse snarare än sanktioner. FAR står till förfogande för fortsatt dialog.

Källor

Promemorian EU:s penningtvättspaket, Fi2026/01654

Remiss av promemorian EU:s penningtvättspaket och remissinstanser

FAR:s remissvar på promemorian En myndighet för redovisning och revision, Fi2026/01008 (11 juni 2026)

FAR:s remissvar på SOU 2025:13, Fi2025/00348 (27 juni 2025)

FAR:s remissvar på SOU 2021:42, Fi2021/02222 (15 september 2021)

Accountancy Europe: 7 principles for AML Regulatory Technical Standards development (oktober 2025)

Accountancy Europe: general observations on AMLA draft RTS on sanctions (mars 2026)

Accountancy Europe: AMLA consultation on CDD obligations under Article 28(1) AMLR (maj 2026)

Accountancy Europe: response to AMLA consultation on ongoing monitoring guidelines (september 2026)

FAR

Anders Bäckström,
Ordförande i FAR:s Specialistgrupp Etik